NOORD-BRABANDER.

Dit dagblad wordt elken dag geschikt driemaal 's weeks, en wel *dingsdags, donderdags* en *zaterdags*, en wordt *franco* toegezonden tot de naastbij gelegene postkantoren, voor den prijs van ƒ 3 - 50 voor 3 maanden. Men kan zich altijd laten inschrijven op alle postkantoren en bijde voornaamste boekhandelaren. Voor deze stad en omliggende plaatsen, van waar het zelve bij de uitgevers wordt afgehaald, is de prijs slechts ƒ 3,00. Advertentien worden tegen 15 cents den regel geplaatst.

Dicere vera
Quid vetat? HORATIUS

NOMMER 77. 'S BOSCH. DONDERDAG 28 JUNIJ 1832.

Frankrijk.

PARIJS, 23 *Juny*.

Volgens den *Moniteur* is de ordonnantie, waarbij de polytechnieke school op nieuw wordt georganiseerd, door den Koning goedgekeurd en getekend. Nagenoeg twee honderd kweekelingen, die aan de laatste oproeren geen deel hebben genomen, en wier vaders intusschen ambtenaren zijn, en de hoofdplaats van wapenen hebben tegen de muitelingen hebben verdedigd, worden op nieuw tot de school toegelaten. De overige, ten getalle van zestig, hebben zich, voor het minst, aan openlijke ongehoorzaamheid schuldig gemaakt, en zijn dus weggezonden, eenige derzelve zijn in handen der politie gevallen en zullen eerstdaags wegens deelneming aan den opstand te regt staan.

— In de oostelijke departementen wordt veel gesproken van het mobiel maken der nationale garde, als op handen zijnde. Die maatregel wordt met verlangen te gemoet gezien. Men houdt zich tot derzelver volvoering gereed, en het wachten is nog slechts naar de ordonnantie.

Naar luid der in de jurisdictie der hoofdstad loopende geruchten, zoude er omstreeks Versailles een legerkamp worden opgeslagen, en reeds zouden de wagens, met name die van Thiais, in requisitie zijn genomen om derwaarts fouragien aan te brengen.

— Volgens de heden loopende geruchten, zoude de maarschalk *Soult* op het aanzoek van tot president minister te worden aangezocht geweest en, bij dat zijne benoeming reeds in den *Moniteur* zoude zijn aangekondigd geworden, maar dat hij zeer zich van des heeren *Dupin's* medewerking wenschte verzekerd te hebben, wien hij in het ministerie wilde doen komen. Aan des heeren *Dupin's* toetreding wordt niet geloofd.

— Prins *de Talleyrand* is uit Londen alhier aangekomen.

— Op quatertemper-zaturdag, daags voor den feestdag der Heilige Drievuldigheid heeft mgr. de aartsbisschop in de kerk der dames Carmelitessen, in de straat de Vangirard, de priesterwijding verrigt. De wijding was, naar de omstandigheden, vrij talrijk. Er waren 20 priesters, waarvan 16 voor Parijs; 11 diakens, waarvan 3 voor Parijs; 38 sub-diakens, waarvan 16 voor Parijs; 21 minoré's en 33 getonsureerden. Onder het getal der wijdende waren vele Ieren.

— Mgr de aartsbisschop heeft in onderscheidene kerken het heilig sakrament des Vormsels aan kinderen, die hunne eerste heilige communie gedaan hadden, toegediend; overal is hij met den meesten eerbied ontvangen.

— De heer *J. A. L. Jacquemin*, oud bisschop van Saint-Diez, is aldaar, in den ouderdom van 82 jaren, op den 15 dezer overleden.

— De hertog van Reichstadt, zoon van *Napoleon*, wiens ziekelijke toestand geene hoop op beterschap meer overlaat, heeft de laatste kerkelijke bedieningen op den 5 dezer ontvangen.

Hoe ver zijn wij gekomen?

De heeren *de Chateaubriand*, *de Fitz-James*, *Hyde de Neuville*, in hechtenis genomen, de heer *de Berryer* in het geheim te Nantes, de heeren *Garnier-Pagès*, *la Riboissiere*, *Cabet* zich aan het militaire gezag onttrekkende; de gevangenissen te Parijs en in het westen opgepropt; bekwijkende franschen, door fransche kogels getroffen, geleerde scholen bedaakt, jonge studenten verbannen, *Guebellinen* gedood, heldhaftige vrouwen zich aan alle gevaren blootstellende of omkomende wegens den dood der soldaten, mejufvrouw *de Fauveau* de hoop der kunsten te leur stellende om de heldhaftigheid, welke zij geschilderd heeft, tot stand te brengen, een jeugdige *Montmorency* in Frankrijk als een onbekende in hechtenis genomen, de heer *de Lafayette*, eertijds onder *Bonaparte*, vluchtende naar zijn land, de heeren *Odillon-Barrot* en *Munguin*, beschuldigd door de dagbladen, welken zij in juij gered hebben; een beroemd poolsch generaal in de gevangenissen van Frankrijk, Parijs en vier departementen in staat van beleg, de politie en gendarmerie overal de Franschen vervolgende: ziedaar eene flaauwe schets van onzen tegenwoordigen toestand.

Welk een geesel is er dus over Frankrijk gekomen? Wanneer men zich in de gelukkige dagen van 1824 verplaatst, dan kan men niet begrijpen dat eene zoo hoog verheven maatschappij zóó in eenen afgrond van rampen gevallen is. Wat is er geworden van het destijds luisterrijke hof; de troon is gevallen, *Karel X*, wiens komst tot den troon door eenstemmige verrukkingen van blijdschap begroet werd, prachtig heldengezang over de ruinen van Frankrijk; de dochter van *Lodewijk XVI* heeft bij hem die rol van *Antigone* hernomen, welke zij reeds bij *Lodewijk XVIII* vervulde; de dauphijn, die toen zijn overgrootvader van Cadix terug kwam, zwerft thans als gevangene op het kasteel der *Thuarts*; die luisterrijke prinses, waarvan Parijs den moed, die onze feesten en onze kunsten bezielde, geraden had, wordt thans vervolgd, indien de dood haar niet getroffen en haren zoon dubbel tot een weeskind gemaakt heeft. De ministers, de ambassadeurs van dien tijd brengen in de afzondering of in sterke kasteelen, voor hun land uitteekens dagen door.

Wat is er geworden van die oppositie, die zich roemrijk noemde en die met glans het zevenjarig ministerie bestreed? *B. Constant* is daags na de zegepraal van hartzeer gestorven; de heer *Périer* en de generaal *Lamarque* zijn in de tegenovergestelde rijen overleden; na hun leven in eene worsteling zonder gevolg te hebben uitgeput; de heer *Laffite* heeft zijn onmetelijk vermogen, de heer *de la Fayette* zijne volksgunst verloren, alle vermaardheid van Frankrijk is verduisterd, alle inbeelding vernietigd, alle hoop, welke de jeugd toen gaf, is verijdeld, alle stellingen zijn valsch. Die groote beelden der republiek, het grondgebied tegen geheel Europa verdedigende, en de Vendée, haar geloof tegen de republiek, welke der overwinnares van Europa was, verdedigende, zijn gehoond in de taal der hartstogten. De woorden *brigands*, *terroristen*, beteekenen alles wat er groot en verheven is in gevoelens, niets ondigen dan door hunne toepassing.

Men ziet het, deze staat van zaken toont een diep kwaad aan. Zal eene maatschappij als Frankrijk, rust genieten? dan moet alles, hetwelk zijnen roem uitmaakt, in eer bestaan. Het vernuft van den heer *de Chateaubriant*, het zoo schitterend talent van den heer *Berryer*, de welsprekendheid van den heer *de Fitz-James*; de getrouwheid van den heer *de Nauville*, de krijgsroem van den hertog *van Bellune*, de ridderlijke heldenmoed der *La Rochechaquelins*, de naam van *Montmorency* moeten hunne plaats in Frankrijk vinden. Zij allen, welke door denkbeelden van vrijheid of roem in de wanhopige worstelingen zijn medegesleept, zouden in de orde een voedsel voor hunne vaderlandsliefde en moed hebben moeten vinden.

Er is voor deze maatschappij een krachtig redmiddel noodzakelijk. Eene familie-vergadering alleen kan een einde maken aan die verscheuringen, welke, indien zij langer bleven voortduren, het lot van het schoonste land der wereld zouden in gevaar brengen. Frankrijk haakt naar rust. Het is tijd om haar aan hetzelve te geven.

(*Gazette de France.*)

België.

BRUSSEL, *den 24 Juny*.

In het geheim comité van donderdag den 21 dezer, heeft de heer *de Meulenaere* almog het volgende breeder verslag medegedeeld, waarvan wij in ons vorig nommer reeds eenig berigt gegeven hebben.

De minister zeide in de eerste plaats, dat hij van de protocollen n°. 64 en 65 geene officiële mededeeling had ontvangen, dat hij er den tekst niet van bezat, doch dat hij aan de vergadering twee stukken zoude mededeelen, die van dezelven, om zoo te spreken, den grondslag uitmaakten, en krachtens welke de protocollen waren opgesteld geworden.

Het eerste dezer stukken is de Annexe B van het protocol n°. 65, en het tweede is het antwoord der Conferentie op 2 nota's van den heer *Goblet*.

De minister heeft voorts gezegd, dat hij, kennis gekregen hebbende van de door den hollandschen financie-minister uitgesproken redevoering, waarin deze zich verheugt over de wijze, op welke de conferentie de jongste voorstellen der hollandsche regering had aangenomen, gewenscht had woordelijk het antwoord der conferentie op die voorstellen te leeren kennen, en dat het hem gelukt was, langs eenen zijdelingschen weg zich een afschrift daarvan te verschaffen, van hetwelk hij overtuigd de echtheid waarborgde. Hij gaf daarop voorlezing van de

woord; het is gedagteekend van den 11 junij, en luidt nagenoeg als volgt:

«De conferentie verklaart dat zij heden, krachtens het tractaat van 15 november, met België en deszelfs souverein verbindtenissen heeft aangegaan; dat zij, strijdig met die verbindtenissen niets verrigten, in geenerlei overeenkomst treden kan; de in het 15 november tractaat bepaaldelijk vastgestelde punten blijven buiten alle redetwist, en te dien aanzien kan geene onderhandeling in aanmerking komen; de eenige punten omtrent welke er kan onderhandeld worden, zijn de onder voorbehoud gestelde artikelen; de onderhandelingen moeten in der minne tusschen Holland en België gedreven worden, en al het overige van het tracteat moet deszelfs voltrekking verkrijgen. De conferentie eindigt met aan den Koning van Holland voor te stellen, hoezeer hij, door nieuwe vertragingen, den toestand der hollandsche natie nog drukkender zoude maken. Zij voegt er bij, dat, indien niet Holland binnen een zeer kort tijdsbestek gebruik maakte van de nieuwe, aan hetzelve verleende tegemoetkomingen, zij niet zoude kunnen beletten dat een nieuw uitstel, de zwaarwichtigste gevolgen voor Holland zoude na zich slepen, onder welke op den voorgrond te stellen was de intrekking der betaling van de zijde der Belgen, van den achterstand der schuld, te rekenen van 1° januarij 1832; eene intrekking welke de conferentie billijk oordeelt te zijn, aangezien de vertragingen van den Koning van Holland aan België nuttelooze uitgaven berokkenden voor de krijgslegers, welke de Koning van Holland hetzelve noodzaakt op den voet van oorlog te onderhouden.»

Op de voorlezing van dit document heeft de minister die doen volgen van het antwoord der conferentie op de eerste der door den heer *Goblet* overgegeven nota's en op eene tweede nota, insgelijks door denzelfden plenipotentiaris aan de conferentie ingediend; die tweede nota, van welke de minister aan de vergadering den zin heeft blootgelegd, drukt, zegt hij, op nog stelliger wijze dan de eerste, het staatkundig systema uit, het welk door de regering aangenomen en door de kamers in hun adres aan den Koning, bekrachtigd is geworden.

Men herinnert zich dat in de nota gezegd werd, dat de regering het tractaat van 15 november als haar regt beschouwde; dat in de voorbehoudingen op hetzelve geene zake kan zijn van onderhandelingen, anders dan in der minne, en nadat het grondgebied zoude zijn ontruimd; dat, indien die onderhandelingen geen resultaat onder gemeenschappelijke toestemming konden aanbrengen, de regering alsdan voortgaan zou te met als haar regt te beschouwen, en de artikelen, op welke de voorbehoudingen zich uitstrekken; dat, indien de zin, welke zij aan de voorbehoudingen mogt geven, door de conferentie werd betwist, zij zich genoodzaakt zoude zien de aanneming der russische ratificatie te verbloehenen.

De conferentie betwist in haar antwoord den zin met, welke door de regering aan de russische voorbehoudingen is gegeven; integendeel, doet zij den belgischen plenipotentiaris in antwoord op zijne beide nota's, weten, dat zij bij den Koning van Holland stellige bemoeijingen heeft gedaan, ten einde: 1°, de ontruiming van het belgische grondgebied binnen een bepaald tijdsbestek plaats grijpe; 2°. de volkomene vrijdom van vaart herstelt worde, zoo wel op de Maas als op de Schelde, en eindelijk 3°. na de ontruiming van wederzijdsch grondgebied, in der minne onderhandelingen worden aangeknoopt over de wijziging of voltrekking der artikelen, nopens welke geschillen zijn gerezen.

De minister zeide vervolgens dat het 66ste protocol eenigzins de zaak van den heer *Thorn* betrof; dat de conferentie, na haar leedwezen betuigd te hebben, hare eerste bemoeijingen met betrekking tot het ontslag van den heer *Thorn*, te hebben vruchteloos gezien, zich regtstreeks wendde tot de duitsche bondsvergadering, ten einde deze den kommandant der luxemburgsche vestingsterkte met de vereischte magtiging mogt bekleeden om den heer *Thorn* op vrije voeten te stellen. Eindelijk, dat de plenipotentiarissen van Rusland en Pruissen zich belast hebben met die nota der conferentie aan de duitsche bondsvergadering te doen toekomen.

— In de bijeenkomst der afgevaardigden op eergisteren gehouden zijn de laatste artikels van de wet op de regterlijke organisatie aangenomen, bij welke gevoegd is dat de gerechtshoven en regtbanken uiterlijk den 15 october moeten georganiseerd en geïnstalleerd zijn. Het geheele ontwerp zal gedrukt en, uit hoofde der amendementen, aan eene nieuwe beraadslaging onderworpen worden. Vervolgens bragt de heer *Ch. de Brouckere*, rapport uit over de voorgestelde amendementen op het ontwerp tot daarstelling van een reserve leger, en besloot, behoudens eenige, weinige reductie-veranderingen, tot derzelver aanneming. De kamer bepaalde de verdere beraadslagingen over het ontwerp op zaturdag den 23 dezer.

— Bij een besluit van den 14 wordt de minister van financien geautoriseerd tot het doen aanbesteden van de levering van 200,000 kilogrammen koper, voor het slaan van koperen munststukken van een, twee, vijf en tien centimes.

— Men wenscht zich bij voorduring gelak, dat zich tot heden toe nog geen meerdere cholera-gevallen in onze stad hebben geopenbaard. Den 22 zijn te Gent 21 personen voor de ziekte bezweken en 65 van de dezelve aangetast; eene vermeerdering van 1 sterfgeval en 13 nieuwe gevallen op het cijfer van den vorigen dag. In de overige plaatsen is de ziekte van veel minder belang.

— De luitenant-generaal *Borstell*, kommandant der pruissische troepen in de Rijn-provincien is den 19 dezer te Luxemburg aangekomen. Den 20 en 21 heeft de generaal het garnizoen der vesting geinspecteerd.

— Uit Antwerpen wordt onder dagtekening van den 24 dezer gemeld.

Sedert den 1 dezer maand zijn 210 schepen aangekomen, het grootste gedeelte met granen beladen, en door elkander ieder tusschen de 150 á 170 tonnen groot. Alhoewel deze aankomsten aan geen blijvende oorzaken te danken zijn, moeten wij ons met dezen grooten aanvoer gelukwenschen: 595 schepen zijn van het begin dezes jaars te Antwerpen binnengekomen; de volgende maand zal, naar men gelooft, dezelfde gunstige uitkomsten leveren; onze bassins zijn met meer dan 370 vaartuigen gevuld, en in weerwil van dit groot getal, gaat alles met orde gepaard, en heeft er noch verwarring noch schade plaats.

— In de Londensche correspondentie van den *Courrier* van den 19, wordt verzekerd, dat het jongste protocol der conferentie, hetwelk den 15 junij gesteld zou zijn, de kwestie van vrede of oorlog binnen drie weken zou beslissen; de vijf hoven zouden daarbij het nederlandsch gouvernement uitnoodigen, behoudens de betwiste punten, tot de 24 artikelen toe te treden en de besloten maatregelen tot ondersteuning dier vordering bestaan, in de blokkade der hollandsche havens door eene engelsche vloot en derzelver verschijning op de Schelde. Verder strekten zich de maatregelen niet uit; waarin de noordsche mogendheden niet dan met tegenzin waren toegetreden. In geval dezelve genoeg waren, om ons gouvernement tot den wil der conferentie te bewegen, bleef de vrede behouden; maar werd er tegenstand van onze zijde geboden, dan was de twistappel geworpen, de algemeene oorlog voor de deur; onze wederstand zou de fransche troepen in het spel brengen en de noordsche mogendheden, ook ter oorzake van den geest der rijn-provincien, die dan zeker geweldiger uitspatten zouden, genoodzaakt worden partij te trekken.

Van den 25.

In bunne vergadering van zaturdag hebben de afgevaardigden de beraadslagingen over het reserve leger weder opgevat en het tweede, derde en vierde artikel van het ontwerp aangenomen. Het nu gewijzigde tweede artikel handt, omtrent de verdeeling der op te roepen miliciens van de klassen van 1826 — 1832, deze verhouding: 4000 man zullen er voor ieder der beide eerste jaren, 5000 voor ieder der beide volgende en 6000 man voor de beide laatste jaren tot den dienst opgeroepen worden. De kamer besloot den volgenden dag, de discussien voort te zetten, doch uit hoofde van het ongenoegzaam aantal opgekomen leden heeft de zitting dien dag geenen voortgang gehad.

— Bij de reeds bekend geworden, bijzonderheden van het 65ste protocol, voegt de *Courrier* nog de volgende, welke hij zegt van twee geloofwaardige zijden te houden. «Het protocol n°. 65, is van den 11 junij gedagteekend; deszelfs inhoud is zeer kort en verwijst naar de daarbij behoorende annexen, zeven in getal onder de letter A tot G. Deze annexen toonen aan dat er eene dringende nota aan den Koning van Holland geadresseerd is geworden, om denzelven uit te noodigen aan eenen gezant volmagt te geven tot het teekenen van een vrijwillig vredes tractaat met den belgischen plenipotentiaris, op de grondslagen der 24 artikelen, die slechts voor wijzigingen zullen vatbaar zijn in de bepalingen der artikelen 9 en 12.

«Het negende artikel, betreffende de binnenlandsche vaart, zal door eene bepaling kunnen vervangen worden, welke aan België het algemeen regt van alle andere natien zal geven volgens de bepalingen van het Weener-tractaat van 1815, voor de vaart op de rivieren en stroomen (van kanalen wordt niet gesproken) die naar den Rijn geleiden.

»De conferentie bevoelt vervolgens België aan, om de schuld te kapitaliseren (waarover het 12 artikel loopt) zoo namelijk deze operatie op voordeelige voorwaarden kan geschieden. Deze wijzigingen moeten in allen gevalle het voorwerp van een speciaal traktaat, later dan de onderteekening der 24 artikelen, uitmaken; belgische en hollandsche commissarissen zullen zich te Antwerpen of Utrecht moeten vereenigen, om over de termen van dit special traktaat, in het bijzonder de schuld betreffende, overeen te komen.

»Den 20 julij is de bepaalde termijn voor de wederzijdsche ontruiming der sterkten en het grondgebied door de Hollanders in België en elders bezet. De dwangmaatregelen voor de uitvoering van dit laatste punt zijn die, welke in onze londensche correspondentie vervat zijn, alsmede de bedreiging van de aftrekking van een deel der ten laste van België gestelde schuld, tot het beloop der interest sedert den 1sten januarij 1832 verschuldigd, en van de gedane uitgaven tot onderhoud van dat leger op den voet van oorlog van af hetzelfde tijdstip.

Zie hier nu eenige bijzonderheden betreffende hetzelfde protocol nommer 65, welke bijzonderheden, wat evenwel uit de beste bron heeden. Bij de vereeniging der conferentie op den 11 junij hadden vorst *Talleyrand* en lord *Palmerston* de begeerte te kennen gegeven, dat de Koning van Holland, voor of uiterlijk op den 30 junij, een definitief antwoord afgevorderd werd. De overige plenipotentiarissen weigerden daarin te bewilligen, voor reden gevende, dat men zoo veel mogelijk den Koning van Holland besparen moest, al hetgeen de strekking zou schijnen te hebben van hem openbaar en autentiek te noodzaken. Men kwam in plaats hiervan overeen, om aan de ambassadeurs of gezanten der vijf Mogendheden te 's Hage instructien te zenden, dat zij zich allen te zamen naar Koning *Willem* zouden begeven, ten einde hem het verlangen der conferentie mede te deelen, dat Z. M. bepaaldelijk en ten laatste den 30 junij op het 65 protocol antwoordde, dat dit antwoord eene zuivere en eenvoudige toetreding of eene zuivere en eenvoudige weigering aan de voorschriften der conferentie moest beheizen; dat elk ontwijkend antwoord of het niet antwoorden op den 30 junij als eene weigering door de conferentie zou beschouwd worden, dat en eindelijk bepaaldelijk dwangmaatregelen zouden genomen worden, zoo de Koning bij zijne onaanneemlijke vorderingen volhardde en dat deze besluiten der conferentie, naar aanleiding van speciale instructien van de vijf hoven ikomstig, waren besloten geworden.

Het gevolg van dit besluit der conferentie was, volgens den *Courrier*, geweest, dat koning *Willem* op het verzoek om audientie, door de gezanten der vijf mogendheden gedaan, hen naar den heer *Verstolk van Zoelen*, minister van buitenlandsche zaken, verwezen had, dat deze, na het aanhooren der mededeeling, hun geantwoord had, er den koning verslag van te zullen doen. Dit had in den morgen van den 19 plaats en des avonds was Prins *Frederik* naar Berlijn vertrokken.

— Geen nieuw cholera-geval had zich in de vorige week hier geopenbaard, toen gisteren avond eene vrouw, naar men vernoemt, uit Henegouwen gekomen, met al de kenteekenen dier ziekte op straat nederstortte. Zij is terstond naar het hospitaal gebragt.

Den 23 zijn te Gent 56 nieuwe cholera-gevallen geweest en 16 personen aan de ziekte overleden, volgens een staat van het aantal sterfgevallen in de drie laatstvorige jaren, vergeleken met het tegenwoordig, voor het tijdstip van den 28 mei tot den den 18 junij, zijn er in 1829 overleden 150 personen, in 1830 een aantal van 98, in 1831 een aantal van 130 en in dit jaar een aantal van 385 personen.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, 27 *Juny*.

Uit 's Hage wordt het volgende gemeld:

«Vrijdag morgen is eene estafette naar den prins van Oranje afgezonden. Zaturdag morgen, vroegtijdig, was Z. K. H. reeds in de residentie aangekomen; des middags was er kabinetsraad op het paleis des Konings, waarbij de prins van Oranje alsy steerde; buitengewoon lang heeft deze kabinetsraad geduurd, en is niet voor zes ure des avonds gescheiden; gewoonlijk duurt dezelve slechts tot vier uren. *Wat* aldaar verhandeld is kan natuurlijk niet met zekerheid bepaald worden; maar men houdt het er hier algemeen voor, dat de laatste protocollen aanleiding tot dat alles hebben gegeven, en men binnen kort groote en belangrijke tijdingen zal vernemen. Gisteren avond heeft de prins van Oranje nog een onderhoud met den directeur-generaal van oorlog gehad.

Ik moet hier nog bijvoegen dat prins *Frederik*, vóór zijn vertrek naar Berlijn, nog eene lange conferentie met den minister van buitenlandsche zaken heeft gehad. Z. K. H. wordt *zeer spoedig* terug verwacht.

— Z. K. H. de veldmaarschalk prins van Oranje, is maandag jl. wederom uit 's Hage te Tilburg aangekomen.

— Naar men verzekert zal de heer *Falck*, onzen ambassadeur te Londen, den 28 dezer van daar naar 's Hage vertrekken; Z. E. zal nog eenen gerumen tijd afwezig zijn en door den heer *van Zuylen van Nyevelt* vervangen worden.

Vrijdag den 22 dezer zijn aan de studenten te Leyden en te Utrecht de metalen kruisen, met groote plegtigheid uitgereikt; de hoogleeraar *van der Palm* heeft bij die gelegenheid eene redevoering bij het graf van den gesneuvelden vrijwilligen jager, den heer *Beeckman*, die in de St. Pieterskerk aldaar begraven is, gehouden, welke zal worden gedrukt. In de nabijheid van *Boerhaave's* praalgraf is de lijksteen voor *Beeckman* in den muur gebeiteld; dit gedenkstuk vertoont eene op twee supposts uit den muur springende, van wit op zwart marmer bevestigde romeinsche tafel, waarop in gulden letteren zijn naam en negentienjarige ouderdom gegrift staan; een lauwer- en een eiken krans versieren het zwart marmeren dekstuk.

— Een particuliere brief uit 's Hage van den 25 dezer houdt in, dat in den laatsten kabinetsraad de jongste protocollen bevonden zijn, door ons gouvernement niet te kunnen worden aangenomen; men sprak ook te 's Hage van eene bijeenroeping der staten-generaal.

— Bij gelegenheid van eenen paarden-wedloop te Ascot is Z. M. de Koning van Engeland door eenen steen aan den hoed getroffen en gelukkig niet gekwetst. Zekere matroos, met name *Dennis Collins*, geboortig van Corck, die zich aan dit feit heeft schuldig gemaakt, is in hechtenis genomen. Volgens zijne opgave, heeft hij deze daad uit wraak bedreven, omdat hij een verzoekschrift aan den Koning om een pensioen ingezonden had, hetwelk van de hand was gewezen.

(*Vervolg van ons vorig nommer.*)

DEPARTEMENT VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Transport		f 860,430 »
Algemeene kosten van den waterstaat.		
Tractement van den inspecteur generaal, inspecteurs, hoofd-ingenieurs, ingenieurs, conducteurs, kanaal- en sluiswagters.	f 100,000 »	
Reis- en verblijfkosten.	50,000 »	
		150,000 »
Lands gebouwen:		
Tractementen van den bouwmeester en opzigters.	4,371 20	
Onderhoud van de gebouwen te 's Hage.	28,008 80	
		32,380 »
Rivieren, kanalen, binnenlandsche scheepvaart:		
Kosten van onderhoud der werken op de Rhijn, Lek, Maas, Waal en IJssel.	166,285 »	
Inundatie sluizen.	2,215 »	
Herstel bij waterschade en ondersteuning aan onvermogende polders.	50,000 »	
Salarissen der opzigters.	15,000 »	
Correspondentie kosten bij ijsgang.	10,000 »	
Waarneming op de rivieren tot het maken van projecten.	5,000 »	
		248,500 »
Zeehavens en zeewerken:		
In Noord-Holland.	91,840 30	
Zuid-Holland.	42,300 »	
Zeeland.	460,000 »	
Vriesland.	4,383 50	
Overijssel.	28,486 20	
Groningen.	7,360 »	
		634,460 »
Onderhoud der koninglijke paleizen.		30,000 »
Droogmakerijen.		10,460 »
Voortzetting der groote communicatie wegen.		175,700 »
Kosten der gevangenissen.		
Tractementen en toelagen der beambten en suppoosten.	75,330 »	
Idem van den inspecteur der gevangenissen.	» »	
Verpleging en verzorging der burgelijke en militaire gevangen.	375,000 »	
Reis- en verblijfkosten der ambtenaren.	» »	
		450,330 »
Algemeene ambtenaren voor het onderwijs.		
Tractementen en abonnementen.	11,400 »	
Reis- en verblijfkosten.	3,000 »	
		14,400 »
Kosten der Hooge scholen:		
Te Leyden.	134,480 »	
» Utrecht.	72,180 »	
» Groningen.	73,240 »	
Atheneum te Franeker.	20,670 »	
Buitengewone kosten:		
Reparatien der gebouwen.	7,000 »	
Materiëele toelagen.	3,000 »	
		303,570 »
Kweekscholen voor de godgeleerdheid voor bijzondere godsdienstige gezindheden:		
Bureau en reiskosten voor curatoren der Lutersche kweekschool.	520 »	
Jaarwedden der hoogleeraren.	4,600 »	
Drie beurzen.	900 »	
Jaarwedden en toelagen der Remonstrantsche hoogleeraren.	700 »	
Opleiding van jonge lieden tot den stand van leeraar bij de Israëliten.	500 »	
		7,220 »
Kosten van Collegien en Latijnsche scholen.		
In Noord-Braband.	11,340 »	
Gelderland.	10,765 50	
Noord-Holland.	200 »	
Zuid-Holland.	800 »	
Vriesland.	3,350 »	
Transport	f 26,964 50	f 2,925,450 »

Transport	f 26,964 50	f 2,929,450 »	
Overijssel.	2,403 65		
Groningen.	6,831 85		
Drenthe.	1,000 »		
		37,200 »	
Gewone toelagen aan de school-commissien, enz.			
Toelagen aan de commissien.	26,350 »		
Bureau kosten.	2,450 »		
		28,800 »	
Jaarwedden en toelagen aan de Onderwijzers der middelbare en lagere scholen.			
In Noord-Braband.	44,248 50		
Gelderland.	16,470 65		
Noord-Holland.	6,096 »		
Zuid-Holland.	6,648 40		
Zeeland.	4,968 »		
Utrecht.	2,161 »		
Vriesland.	4,484 15		
Overijssel.	11,367 70		
Groningen.	13,230 70		
Drenthe.	4,996 90		
Nieuwe te verleenen.	2,035 »		
		115,800 »	
Hulp en aanmoedigings middelen voor het middelbaar en lager onderwijs.			
Kweekelingen voor onderwijzers.	12,980 »		
Verdere aanmoedingen.	14,370 »		
		27,350 »	
's Rijks archiven en geschiedenis.			
Archiven te 's Hage.	8,880 »		
's Rijks archiven in de Provincien.	400 »		
Geschiedkundige gedenkteekenen, opmetingen en onderhoud dezer.	500 »		
's Rijks geschiedenissen.	1,000 »		
		10,780 »	
Koninglyke Bibliotheek en Kabinetten.			
Koninglijke bibliotheek te 's Hage.	10,410 »		
Id. kabinet van schilderijen.	4,470 »		
Id. penningen kabinet.	1,670 »		
Id. kabinet van zeldzaamheden.	2,520 »		
's Rijks Museum te Amsterdam.	8,530 »		
Id. Museum van natuurlijke historie te Leyden.	15,550 »		
Kabinet van Archæologie te Leyden.	5,950 »		
's Rijks Herbarium.	4,600 »		
Verzameling op het pavilloen te Haarlem, van kunstwerken van levende meesters.	3,200 »		
		56,900 »	
Wetenschappelyke instellingen en ondernemingen.			
Koninglijk instituut van wetenschappen, letterkunde, schoone kunsten enz., te Amsterdam.	16,280 »		
Wetenschappelijke ondernemingen.	6,000 »		
Aanmoeding tot het uitgeven van boeken.	6,000 »		
Inteekening op boekwerken.	3,500 »		
Eermedailles tot bekrooning.	3,000 »		
Aanmoedigingsmiddelen tot geleerdheid.	7,300 »		
		39,380 »	
Byzondere scholen en genootschappen.			
Instituut voor doofstommen te Groningen.	10,000 »		
Teeken scholen en Academien.	3,150 »		
Volks onderwijs van wetenschappen, toegepast op de ambachten.	»		
Diverse genootschappen en inrigtingen.	330 »		
		13,480 »	
Schoone kunsten.			
Koningl. Academie van beeldende kunsten.	6,760 »		
» Muzijk scholen.	8,000 »		
Tentoonstellingen.	4,000 »		
Historische penningen.	1,600 »		
Toelagen en gratificatien aan kunstenaars.	500 »		
		20,860 »	
Te zamen		f 3,380,090 »	

Op maandag den 18 junij jongstl. is de zitting van het hof van assises in deze provincie door den heer en mr. *van Hamelsveld*, raadsheer in het hoog gerechtshof te 's Hage, geopend. In dezelve slechts één dieftal te behandelen geweest zijnde, heeft de heer voorzitter de zitting der assises voor dit kwartaal, na afloop dier zaak, denzelfden ochtend reeds gesloten.

Ofschoon de zaken bij de hoven van assises in Noord-Braband gewoonlijk weinig in getal zijn, belwelk niet weinig voor de zedelijkheid harer bewoners pleit, en meestal van eenen crimineelen aard worden, door de bijkomende omstandigheden, die de fransche wetgeving als verzwarend daarstelt, zoo kunnen wij niet nalaten onze verwondering over deze zitting in het bijzonder aan den dag te leggen, te meer daar behalve de bevolking van 350,000 zielen thans nog eene zeer groote krijgsmagt in de provincie is gecantonneerd.

Gelukkig land, waar men de assises als eene vacantie voor den voorzitter kan beschouwen!!

Ja! dit durven wij, vooral in vergelijking met de andere provincien van ons koningrijk in eene ruime mate zeggen. Trouwens, men noeme ons eene provincie in hetzelve, waarin dit, sedert de thans bestaande regterlijke orde van zaken eene waarheid is. En evenwel worden de inwoners dezer brave, aan Koning en wet getrouwe provincie, door hunne hollandsche medeburgers, die den scherpregter van wat meer werk bezorgen, nog dikwijls van onteerende bedoelingen verdacht! Wat zou toch wel de reden hiervan zijn? Men zegt wel eens, omdat onze provincie te kort aan België grenst en wij dagelijks met België in te naauwe betrekking staan. Maar de daden toonen in allen opzigte het valsche van dit gezegde. Worden er *huizingswone* belastingen gevraagd, men noeme mij de provincie, waar de deurwaarder aan sommatie- en renovatie-kosten eene minder verdient, dan wel hier. Worden er manschappen, ter verdediging des vaderlands gevraagd, de Noord-Brabander, getrouw aan zijne verpligting, verlaat ouders, vrouw, huis en haard om zijn vaderland te dienen, en niet gedwongen, zoo als in andere streken wel heeft plaats gehad, maar met onderdanigheid en uit besef, dat hij verpligt is, gehoorzaam te zijn aan de wet des Evangelies: *Geeft den Keizer dat des Keizers is, en Gode dat Gods is.*

Doch even als hij zich aan het eerste houdt, zoo houdt hij zich met niet minder standvastigheid ook aan het tweede gedeelte dezer les. En hierin zal waarschijnlijk de reden liggen, waarom in de provincie Noord-Braband het hof van assises zoo weinig te doen heeft. De inwoners van dezelve behooren voor het grootste gedeelte tot die gelukkige klasse van menschen, die van den vroegen morgen tot den laten avond hunne dagelijksche werkzaamheden getrouw en met ijver verrigten, hunne kinderen eene *eenvoudig* burgerlijke, maar *echt* godsdienstige opvoeding geven, om hen zoo weder tot een hunner waardig nageslacht te vormen, en dus kan de regterlijke tuchtroede hier weinig of niet te doen vinden.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

163. *** Bij J. J. ADRIESTEYN, Boekhandelaar te *'s Bosch*, ziet het licht en is alom voor 10 cents te bekomen:

HERDERLIJKE BRIEF, uitgevaardigd door de Hoogeerwaardige Heeren H. pen Dubbelden, administrator Apost. Vic. het voormalige bisdom van *'s Bosch*, G. Hermans, Vic.-Gen. Apost. der Noord-Nederlandsche districten van het voormalige bisdom van *Buremonde* en A. Borret, Vic.-Gen. over de districten van *Roevenstein* en *Magen*, waarbij openbare gebeden tot afwering van de ons bedreigende *cholera morbus* worden voorgeschreven.

*** Bij A. SCHIEHOF, te *Utrecht*, is vanden Pers gekomen:

't GODSDIENSTIG HANDBOEKJE, ten gebruike van Roomsch-Katholijke Landlieden, Ambachtslieden, Daglooners en Dienstboden; deels opgesteld, deels bijeenverzameld, door Alex. de Pelichy, Doctor in de Regten. Met Kerkelijke Goedkeuring. Pr. 5 cents.

KORTE EN OPREGTE WIJZE, om voor God verdienstelijk te leven; in het bijzonder ten gebruike der Roomsch-Katholijke Jeugd; naar den hedendaagschen Schrijftrant en aangenomene Spelling verbeterd, door Alex. de Pelichy, Doctor in de Regten. Met Kerkelijke Goedkeuring. Prijs 5 cents. — Van dit Stukje zijn nog eenige Exemplaren op velin Papier te bekomen tegen 12 cents.

BEKENDMAKING.

164. *** Men vraagt tegenspraak ingeval in eenen kortelijk en Drogist te Utrecht, een A. POLLETEKS BEDIENDE en LEERLING, den Roomschen godsdienst belijdende, zoude hierop reflecteeren, gelieve zijne adressen franco te zenden onder de letters A. B. bij A. Schiehof, Boekdrukker en Boekverkooper te Utrecht.

163. *** Bij SIMON GROENENDAAL, in den Prinsenhof op de Markt, te *'s Hertogenbosch*, zijn aangekomen:

MACHINESCHE CITROENEN en ACHELCHINA voor eenen civielen Prijs, zijne geëerde klanten een ieders gunst en recommandatie verzoekende.

's Hertogenbosch, bij de *GEBROEDERS LANGENHUYSEN*, drukkers en uitgevers.